ՀԻՆԳԵՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ Թիւ 1602 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 24 ՕԳՈՍՏՈՍ 1884 (Ն. Տ.) 2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ԱԱՅԵՆԻՔ

ՕՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

20 փարա

ՊԱՅՄԱՆ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ եւ գաւառաց համար 6 մէճիտ
Վեցամսեայ 3 »
Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 2 դրուշ է. աւելի անգամներու համար սակարկութիւն կը լինի:

Տէր և Տնօրէն Մ. Յ. ՄԷԼԻՔԵԱՆ

ՊԱՅՄԱՆ

Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ եւ այլ գրութիւն պէտք է ուղղել Մ. Ե. Մէլիքեան, Պանկը Ալի ձաստէսի թիւ 20 Տ. Ծիրկէլկեան էֆենտիի տպարանը:

Խմբագիր Բ. ՊՈՉԱՃԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ 24 ՕԳՈՍՏՈՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

—o—

ԵՐԿԻՒ ԹՂԹԱԲԵՐՔ

—

ՆԱՒԱՑԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ.—Ֆրանսական նաւատորմին հրամանատար Գնուրպէ Ծովապետ հետեւեալ պաշտօնական հեռագիրն ուղղած է Ծովային գործոց նախարարութեան. «Բարեյաջող սկզբնաւորութիւն: Օգոստոս 23ին միջօրէէն 2 ժամ՝ յետոյ սկսանք ռմբակոծել: Ժամ 6ին չինական մարտանաւերն և 12 ճունկայ (տեսակ մը չինական նաւ) ընկղմած էին: Մեր Ծովապետ-ռմբակոծը չոգենաւերէն մին չինական մեծ մարտանաւ մ՚ընկղմած էր: Նաւարանին վրայ իշխող Գրուբի հրետանւոյն կրակը մարած էր: Անվնաս մնացեալ երկու թնդանոթ մարտանաւը գետին վերի կողմերը վազան, ուր մեր թնդանօթներուն չհասնիլ: Ամրոցներուն ոչ մին կրցաւ հալածել զանոնք իրենց խորութեան պատճառաւ: Այս կռուին մասնակցեցան՝ Վոլթա, որուն վրայ պարզած էի իմ դրօշակս, Տիւկէյ-Թրուէն, Թրիոնֆանթ, Վիլլար Տ՚Էսթէն, Ասրիւ, Լէնքս, Վիբէռ մարտանաւերն և 45 ու 46 թիւ Ծովառմբակիները չոգենաւը:

«Վեց մեռեալ և 27 վիրաւոր ունեցանք, որոց 14ը թեթեւ: Մարտնաւք այնպիսի վնասներ կրեցին, որք իրենց յատուկ միջոցներով իսկ դարմանելի են: 46 թիւ Ծովառմբակրին կաթսայն պայթեցաւ ռումբի մը պատճառաւ: Չինաց կորուստն յոյժ մեծ է: Օգոստոս 23էն 24 լուսնալու դիշերն, անընդհատ նեղուեցանք հրաւառ բեկորներէ, որոց հոսանքները կը տարուբերէին, ինչպէս նաև մեղ դէմ ուղղեալ հրձիգ նաւերէ և Ծովառմբակիները մակոյկներէ: Այսօր այս տեսակ ամէն հրանօթներէ պլուկ ազատիմ, յորմէ յետոյ պլուկ ոչբմբակոծեմ նաւարանն: Մի կարծէք որ օգոստ. 29 կամ 30էն առաջ դուրս ելնենք Մին գետէն: Սպասյակոյսի անդամք և նաւասակք մեծ եռանդով վառեալ են»:

* * *

Օգոստ. 27 Թուով անգլիական պղպեղի քաշուած հեռագիր մը, Ֆրանսական նաւատորմին կրած թեթեւ վնասուց նկատմամբ տեղեկութիւնները կուտայ, որք կատարելապէս կը համաձայնին Գուրպէ Ծովապետին պաշտօնական հեռագրին տեղեկութեանց հետ: Չինաց կորուստն 1,000 մեռեալ և 3,000 վիրաւոր կը հաշուէ:

Իսկ 46 թիւ Ծովառմբակիր չոգենաւն կաթսային պայթման դէպքն ալ հետեւեալ կերպիւ կը պատմէ. — «Չինական Նանկ-վիւ մարտանաւը Ծովառմբի մը հարուածին ներքեւ օդն ելաւ՝ Ծովառմբակիր չոգենաւին դէմ իւր թնդանօթները միահաղոյն արձակելէ յետոյ: Չինական մարտանաւին վրայէն ձեռամբ արձակուած ռումբերն այս չոգենաւին կաթսային մէջ մտան, որ պայթեցաւ: Վոլթա մարտանաւն ընկղմից այս Ծովառմբակիր չոգենաւն, որպէս զի Չինաց ձեռքը չինայ:»

Թան կը կարծէ թէ այս վերջին տեղեկութիւնը ճիշդ չէ, քանի ռումբ 46 թիւ Ծովառմբակիրը Սայկոն տարուելէ ի նորոգութիւն:

«Կը յուսացուէր թէ, կը յարէ Շանկայիէն քաշուած հեռագիրը, Ֆրանսացիք պիտի դրաւէին այն բլուրները, որք Բակոտի վրայ կ՚իշխեն, բայց կ՚լսուի թէ 75,000 (՞) չինացիք համախմբեալ են շրջակայներն: Անշուշտ չինական ապրիլէ Շանկայի հասած լրոյ նայելով, 80,000 չինացիք դրան ելեր են դիմադրին և բնակչիկ ըլլոր են Ֆրանսական զօրքերը (՞՞): Քանի մը հազար չինացիք սպաննուած էին:»

Հարկ չկայ այս լուրերուն անտեղութիւնը ցոյց տալ, զորս սակայն կարեւոր կը համարինք հրատարակել՝ ճաշակ մը տալու համար չինական դիւանագիտութեան: Օգոստ. 27 թուով ուրիշ հեռագիր մը կ՚ըսէ թէ «կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ ի բեդրին» և թէ Ֆու-Չէուի յարձակման լուրը մեծ տպաւորութիւն մ՚ըրած չէնել չթուիր:

* * *

Վիէննայի պինուորական ակմբոց մէջ ստացուած տեղեկութեանց նայելով, երեք ամիս առաջ Ֆու-Չէուի նաւահանգիստին մէջ 120,000 հրացան մխերուած էին, որոց 40,000ը Ռիմինկթոն էին Ամերիկայէն բերուած, և մնացեալք Չինաստանի մէջ չինուած էին: Գոլով թնդանօթաց, անհնարին եղած է անոնց քանակութեան վրայ ամենափոքր տեղեկութիւն մ՚առնուլ: Շանկայիէն եկած տեղեկութիւնք կը յանդգնին թէ Ֆու-Չէու աւերակոյտ մ՚է, և թէ հետեւաբար 1,800 դարձուածքը առանց ապրուստի մնացած են: Չինացիք 42 միլիոն ֆրանք ծախսած էին անոր չինութեան: Իսկ պինուց և չչխուած ռազմամխերայ արժէքը՝ 140 միլիոն ֆրանք կը հաշուի:

* * *

Հոնկ-Քոնկէն առ Թայմզ ուղղեալ հեռագրի մը նայելով, այս քաղաքին մէջ կը կարծուէր թէ Ֆրանսացիք անմիջապէս Վու-Սիւնկի վրայ պիտի յարձակէին Շանկայիի նաւահանգստին մոտքը բաց պահելու համար: Թայմզ լսմբագրական յօդուածով մը կը բողոքէ այս դործողութեան դէմ, որոյ արդիւնքը պիտի լինի, ըստ իւր կարծեաց, Չինաստանի միջպղպային վաճառականութիւնը: Բայց ասոնք, կը յանդուգնէ թէ լոնտրայի առևտրական ակմբոց մէջ խնդիր կայ յիշատակագիր մը մատուցանել Ընդ. կառավարութեան, խնդրելով որ Ընգլիա, եթէ հնար է, դերմանիոյ և Միացեալ-Նահանգաց հետ համաձայնի դիտողութիւններ ուղղելու համար առ Ֆրանսա՝ այն ծանր անպատեհութեանց նկատմամբ, զորս բաց նաւահանգստոյ վրայ Ֆրանսայի կողմէ որ և է գործողութիւն մը կրնայ ունենալ:

* * *

Հոնկ-Քոնկէն օգոստ. 23 յունուար կը հեռագրեն ռուսական լրագրաց թէ չինական իշխանութիւնք անկարող եղած են եւրոպացիներն պաշտպանելու այն ամեն տեղ, ուր Ֆու-Չէուի յարձակման լուրը տարածուած է: «Ցուզումն երկիւղալի հանգամանք մ՚առացած է, կը ցաւի յիշեալ հեռագիրը: Աւդէն քանի մը յարձակումներ եղան եւրոպացւոց դէմ: Իրաց կացութիւնն նոյնչափ վտանգաւոր է եւրոպացւոց առջև բաց նաւահանգստոց մէջ: Թոնքինի տահմանագլխոց վրայ դրուած երեք զօրաբանակներ յառաջխաղալու հրաման առացան: Կը կարծուի թէ Ֆրանսայիք Գաբնէնի տակը պիտի սպասեն Չինացւոց յարձակման»:

Պերլինի անդլիական դեսպան Լորա Ընֆիլլ վերջին օրերս մեռաւ: Բէլ-Մէլ կազէթ լրագիրն այս առթիւ կ՚ըսէ թէ, հանգուցեալ դեսպանին յաջորդ մը տալու հարկը պիտի պատասխէ անգլիական կառավարութիւնն անկեղծօրէն հետեւելու այնպիսի աշխարհավարութեան մը, որուն երբէք կատարելապէս չէր հետեւած, այսինքն բանակամական, դրեթէ դաշնակցական աշխարհավարութեան մը, բոլորովին անջատ Լորա Կրանվիլի աշխարհավարութենէն, որ Ֆրանսան դաշնակցութեան վրայ հիմնեալ էր, և որ կատարելապէս ի դերեւ ելաւ եգիպտական Դեսպանախորհրդոյ մէջ: Բէլ-Մէլ կազէթ կ՚առաջարկէ որ Պ. Կոշէն առժամ եայ դեսպան անուանի Պերլինի:

—

Ալբանի վիլայի պինուորական ազատամարտութիւնը ղպղող հնչակասր Ռոզալի ղօրավարը փարատներու երկերը պիտի երթայ առաջադրեալ պինուորական դործողութեանց վրայ հսկելու համար:

—

Պիրմանիոյ մայրաքաղաքին մէջ ղրոյց կայ թէ, Պիրմանիոյ Թագաւորին ծառայութեան մէջ դանուղ քանի մ՚իտալացի երկրաչափք ի մտայ պիտի մեկնին Պիրմանիոյ և Թոնքինի միջև դծուղ երկիրն ուսումնասիրելու համար, և թէ Պիրմանիոյ կառավարութիւնը մտադիր է հնար եղածին չափ արդելքներ յարուցանել Պամոյի ճանբով դէպի Եունանան անգլ. առևտրական ուղղոյ մը հաստատման դէմ:

—

Պերլին, 26 օգոստ.—Ըրոյց կայ թէ Վիլհելմ կայսեր առողջութիւնը նորէն խանգարուած է, և թէ իր դիժերուն լնայելու համար է որ բժիշկներն արգիլած են իրեն ներկայ դանուիլ Գերմանական բանակին մեծ կրթութեանց:

Վիէննա, 26 օգոստ.—Երիկ կայսերական տեսակցութեան թուականն ու տեղը տակաւին չեն որոշուած, Սակայն կը կարծուի թէ տեսակցութիւնը տեղի պիտի ունենայ Քրակեղովիսի դղեակն, որ Արդիւբ Բոլիոզի կոմսին սեփականութիւնն է և կալիսիոյ սահմանագլխէն քանի մը հազարամեթր հեռի կը գանուի: Եթէ Գերմանիոյ կայսեր առողջութիւնը չներէ իրեն այս ուղեւորութիւնն ընել, երկու կայսերք պիտի երթան անոր քով: Կ՚լսուի թէ Բոլիոզի կոմսին յիշ ըրած վերջին ուղեւորութեան նպատակն էր իւր դղեակն առաջարկել իբրև տեղի տեսակցութեան երիկ կայսերաց:

Վարշաւիա, 25 օգոստ.— Բոլոնիայիք ուղղամտութեան և անձնուիրութեան ուղերձ մը կը պատրաստեն, զոր Զարին պիտի մատուցանեն, երբ Վարշաւիա երթայ: Այս ձեռնարկին նախաձեռնութիւնը Վիլնոյբոլքի կոմսին կը վերաբերի: Կուրբօ ղօրավարին ձեռամբ ուրիշ ուղերձ մ՚ալ պիտի մատուցուի կայսեր, յանուն Վարշաւիոյ քաղաքին և նահանգին Բոլոնիայոյ: Բոլոնիայիք կ՚ուզեն բողոքել ոչնչականական մեքենայութեանց հետ ամեն համախոհութեան դէմ:

Պուտապէշթ, 25 օգոստ.— Բէշթէր Լոյտ լրագիրն, կէս-պաշտօնական յօդուածի մը մէջ կը չանայ ցոյց տալ թէ վարձքէնի տեսակցութիւնը նպատակ չէ ունեցած մասնաւոր կարդադրութիւն մը: Ո՛չ ենդիպատական խնդիրն և ո՛չ ուրիշ որ և է մասնաւոր խնդիր մը պատճառ չէ եղած Քալնոքի կոմսին ուղեւորութեան ի վարձքէն: Այս ուղեւորութիւնն Լոնտրայի պետապանախորհրդոյ դումարումէն երկար ժամանակ առաջ որոշուած էր. «երկու նախարարաց երկար և մտերմական խօսակցութիւններն, կ՚ըսէ հունգարական լրագիրն, ամեն առկախ խնդրոց կը վերաբերէին, և Քալնոքի կոմսը կրցաւ ստուգել թէ կատարեալ համաձայնութիւն մը կը տիրէր Գերմանիոյ նախարարապետին և Վիէննայի կառավարութեան աշխարհավարութեանց միջև: Այս համաձայնութիւն երկու տերութեանց շահուց բացարձակ նոյնութենէն յառաջ կուգայ: Աւստրո-

Գերմանական դաշնակցութիւնը կատարեալ վոխադարձութեան մը վրայ կը հանգչի և ամեն պատահականութեան դէմ ապահովեալ է։ Այս ստուգութիւնն լաւագոյն կ'արժէ քան որ և է մասնաւոր խնդրոյ մը վրայ եղած ամեն կարգադրութիւն։» Բէչթեր Լոյտի այս յօդուածը վերատպուած է ամբողջ աւստրիական մամլոյն մէջ։

Լա-Հէյ, 27 օգոստ.—Առողջապահական վեհաժողովոյ առաջին ճիւղն ընդունեց Պ. վալինէի եղրակացութիւնները, ծանուցանող թէ այն թունաքսատարօրք, որոց հիւանդութիւնն յառաջացած է, պէտք չէ ուրիշ անձանց հետ մի և նոյն սենեկին մէջ բնակին։ Սենեակները պէտք է ունենան 100 աստիճան տաք ջրաշոգւոյ միջոցաւ։

Հանոյ, 27 օգոստ.—Ամեն միջոց ձեռք առնուած են յաջողութեամբ յետս վանելու համար չինական ցորեան զօրաց արշաւանքն, եթէ Թոնքինի վրայ յարձակին։

Բեռլսպուրկ, 27 օգոստ.—Ալէքսանդր կայսրն անձնապահ զօրաց և Բեռլսպուրկի զինուորական շրջանակին ընդհ. հրամանատար անուանեց վ.յատիվիր մեծ դուքսն ի փոխարէն այն ծառայութեանց, զորս նա մատոյց ռուսաց կայսրութեան՝ զգալի կերպիւ աւելցնելով ռուսական զօրաց կրթութիւնն։

Պերլին, 26 օգոստ.—Ֆրանսական դեսպան Պ. ոը Քուրսել այս առաւօտ վարձէն ուղեւորեցաւ. (ուր կը դանուի պիտակը իշխանն)։

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

—o—

Շաբաթ օրը Մաճար Մահմուտ փաշա վեհ. Սուլթանին ներկայացնալու պատիւ ունեցաւ։ Այս առթիւ Ն. Կ. վեհափառութիւնն հրամայեց որ Մաճար Մահմուտ փաշա այն զօրավարն է որ 1876ին Դարատաղի դէմ մղեալ առաջին պատերազմին ժամանակ Օսմ. զօրաց կը հրամայէր, և որ կայսերական զօրքերուն կրած պարտութեան իրրև պատճառ ամբաստանուելով, պաշտօնանկ եղած, բանտարկուած և ապա յաքսոր ղրկուած էր ի Հռոդոս կղզին։

—Թուրքօ-Սերպիական երկաթուղեայ գիծերուն միացման կէտերն որոշելու պաշտօն ունեցող Օսմ. պատուիրակները մայրաքաղաքէս պիտի մեկնին ի մօտոյ։

—Խոթըն Լ.քսըրէս կը ծանուցանէ թէ, Ալեւելեան երկաթուղեայ արտօնատէր Պ. Հիրշ ներկայացուցիչ այսօր հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան պիտի յանձնեն Պ. Հիրշի պատասխանն ի մասին այն առաջարկութեանց, զորս Բ. Դուռն ըրած էր երկաթուղեայ միացման գիծերուն շինութեան համար։ Կը կարծուի թէ Պ. Հիրշի պատասխանը կայսերական կառավարութիւնը գոհ ընելու բնութիւն ունի։

—Ռուսական դեսպան Պ. ոը Նելիտոֆ երեկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց նախարար Վ.սեմ Ասիմ փաշայի և խորհրդական Տատեան Յարութիւն էֆէնտիի հետ։

—Նկմտական նախարարութիւնը քանի մ'օրէն Բուլիսի ամամանը պիտի բաշխէ Օսմ. պաշտօնատարաց, և միանգամայն կը ջանայ պէտք եղած միջոցները ձեռք առնել որպէս զի այս տարի անվճար ամառական չմնայ։

— Ըստնայ Պաարլաբ-քարանի գործակատարն շաբաթ օրը Դատական գործոց նախարար Հասան Ֆէհմի փաշային յանձնեց այն թագադրին, որ եկեղեցականաց նկատմամբ գործադրելի պատժական դատավարութեան օրինաց ծրագիրը կը պարունակէր։ Կը կարծուի թէ այս ծրագիրը նախարարաց խորհրդոյ վաղուան նստին մէջ պիտի քննուի։ Ու այժմ Պաարլաբ-քարան ընարտոր ժողովը իւր նիստերը դադրեցուցած է մինչեւ որ կայսերական կառավարութիւնն ընդունի առաջարկեալ լուծումը։

—Շաբաթ օր Բ. Հիսարի ծովեզերքը 19-20 տարեկան քրիստոնեի մը դիակը դանուեցաւ նեղեակ վիճակի մէջ, առանց թեւերու և ոտքերու, գլուխը ծակած և կոկորդը կարուած։ Զարագործն՝ այս ամեն խժդժութիւններն ընելէն յետոյ՝ դիակը պարկի մը մէջ դնելով կապեր և մեծ ջամբուղի մի մէջ գեղեր է և ապա ջամբուղն ուրիշ պարկի մի մէջ դնելով ծովը նետեր է։ Ոստիկանութիւնը պէտք եղած քննութիւնը կատարելէ յետոյ Հասան Ֆէհմի փաշային յանձնեց այն թագերն, որ եկեղեցականաց նկատմամբ գործադրելի պատժական դատավարութեան օրինաց ծրագիրը կը պարունակէր։ Կը կարծուի թէ այս ծրագիրը նախարարաց խորհրդոյ վաղուան նստին մէջ պիտի քննուի։ Ու այժմ Պաարլաբ-քարանի ընարտոր ժողովը իւր նիստերը դադրեցուցած է մինչեւ որ կայսերական կառավարութիւնը գոհ ընելու բնութիւն ունի։

—Օսմ. ընդհ. պարտուց վարչական խորհրդոյ մէջ անդլիացի արժէսեարց պատուիրակ Պ. Քայեար օգոստ. 25ին Ալէքսանդրիա հասեր է։ Պ. Քայեարի ուղեւորութիւնն Օսմ. Ծխախոտոյ ներածութեան կը վերաբերի, որ ծանր վնասներ կրած է եգիպտոսի և Ցունաստանի մէջեւ կնքեալ պայմանագրին պատճառաւ։

—Կերակի օրը Վլատիմիոյ կամարի փողոցին մէջ Պ. Լօրանտոյի մեծ տան երկրորդ դասիկանի պատուհանէն ծաղկի թաղար մ'իյնալով՝ վէլոսթի եղբարց գործատան մէջ աշխատող գործաւորուհւոյ մը գլուխը չախչախեց։

—Ֆրանսայի ծովային գործոց նախարարութեան հեռագրական հրամանաւ, Ֆրանսական վէնիւս մարտանաւն, որ 2 ամիս Զմիւռնիոյ առջեւ պիտի կենար, օգոստոս 26ին յիշեալ նաւահանգստէն մեկներ է օգնութեան երթալու համար պետական Ալէքսոն վոխադրանաւին, որ հիւանդ և վիրաւոր զօրքերով ֆուչինչենէն վերադարձած ժամանակ՝ խրած էր կատաֆուի հրուանդանին մօտ։

—Կերակի դիշերը ժամ 6ին Միջոյնները Ղալաթիոյ Զէյմէ-Մէյտանի թաղն հրդեհ ծագելով, 40ի չափ տուն, մզկիթ մ'և 30ի չափ խանութներ հրոյ ճարակ եղան։

Երկուշաբթի առաւօտ ալ Լիվրկէնի մէջ հրդեհ ծագելով, 6 տուն այրեցան։

—Ֆաղաքապետական պաշտօնատան մէջ կազմեալ հրկիզելոյ ջանձնախումբն հեռագրաւ արտօնութիւն տուաւ Լինկիւրիի կուսակալին, որպէս զի 7,000 Օսմ. ոսկի ծախք ընէ Պէյ-Պազարի հրկիզելոյ պիտոյքն հոգալու համար, դեռ ձրմեռ չմտած։

—Իսրայելեան Միութիւնը Ղալաթիոյ, Պալատի և Խասգիւղի մէջ իւր ունեցած վարժարանաց համար թուրքերէն լեզուի դասատուներ կանդրեր է Հանրային կրթական նախարարութենէն, և այս վերջինն ալ այդն առաջարկին ընդունելով անմիջապէս դասատուներ կարգեր է։

—Մանաթըրէն եկած վերջին լուր նայելով, այս օրերս մեծ հրդեհ մը ծագած է այդ քաղաքին մէջ։ Թէեւ մանրամասնութիւնք դեռ կը պակսին, բայց կը կարծուի թէ մեծ վնաս եղած է։

—Մեկեալ ուրբաթ օր Մեծ-եպարքոս Բարձր. Սայիտ փաշայի ազատասրտներէն միայն կրնան ինքզինք պարտեզին ջրհորը նետելով խեղդամահ եղած։ Կ'ըսուի թէ անձնասպանը քանի մը տարիներէ ի վեր նուազող հիւանդութեամբ կը նեղուէր։

—Նախկին վեզիր և նէճմի փաշայի ազատասրտներէն մին պարտիզին մէջ ինքզինք ծառի մը կախելով սպաննեց։ Այս անձնասպանութիւնն յանախաստութեան և խղճի խայթի կը վերագրուի, քանի որ ազատասրտն 118 ոսկի դուցած է եղեր իւր տիրոջմէն և ապա բռնուելով խոստովաներ է իւր յանցանքը։

—Աբդէն ծանուցած են թէ հոչակաւոր աւազակապետ Չերքէզ Իսմայէլ դերբերտարիներէն չարաչար վիրաւորուելով՝ ձերբակալուած էր։ Աւազակապետն այժմ Դարաճուսալ կը գտնուի և խիստ հարցաքննութեան մ'ենթարկուած է։

— Ալեւելեան երկաթուղեայ ընկերութեան ներկայացուցիչ Պ. Քիւհլման երէկ վառնայի թղթատերեր չոգենաւով մայրաքաղաքս հասաւ և այժմ քարանթինա կ'սպասէ Գալաղի առջեւ։

—Սելանիկի կուսակալը կը հեռագրէ ներքին գործոց նախարարութեան թէ, Օսմանեան զօրքերն յաջողեր են սպաննել հրաչակաւոր թէսսոլ պոկտանճա աւազակապետին խմբէն մեացեալ երեք աւազակներն, որք վերջին օրերս երկու մարդ լեռը տարած էին։

—Գոտովայի կուսակալն ալ կը հեռագրէ թէ Իպրահիմ Բամպոան և Սայիտ ձաֆիեր աւազակներն Օսմ. ոստիկաններէն հալածուելով, մին ողջ և միւսը մեռեալ բռնուեր են։

—Պերլինէն օգոստոս 24 թուով կը հեռագրեն առ Ազանս Բիւրէր թէ՝ Պերլինի Օսմ. դեսպան Սայիտ փաշա վերջին օրերս տեսակցութիւն մ'ունեցեր է Պիսմարք իշխանին հետ, և անոր ներկայեր Բ. Դրան դանգատներն, ըսելով թէ «կայսերական կառավարութեան բալեենորոգմանց բոլոր ծրագրերն ընդդիմութեանց կը բաղխին մեծ տերութեանց կողմէ, օրինակի ազգաբաղ թղթատարական բարենորոգումը»։ Պիսմարք իշխանը պատասխաներ է Օսմ. դեսպանին թէ՝ թղթատարական բարենորոգմանց ծրագիրն այնքան տնտեսական հանգամանք չունի, որքան ուրիշ բարենորոգմանց ծրագրեր։

ԱԶԳԱՑԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—

Կրօնական ժողովն երէկ Գեր. Խորէն Արքեպիսկոպոս Նար-Պէյի ատենապետութեամբ դումարուելով, հանրական խնդիրներով զբաղեցաւ։ 200ի չափ ստորագրութեամբ հանրագիր մը ներկայացուեցաւ երէկ կրօն. ժողովոյ, խնդրելով որ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր արգելքին համար մայրաքաղաքիս բոլոր եկեղեցեաց մէջ հսկում կատարուի։ Կրօն. ժողովն որոշեց չորեքականներ ուղղել մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց քարոզիչներուն և թար. Խորհրդոց, որպէսզի երեք օր, այն է յառաջիկայ չաբաթ, կիրակի և երկուշաբթի իրիկունները հակում կը կատարուի։

Յառաջ. օրուն խմբագրք թէ Ն. Սրբազնութեան առաջնորդական վիճակը այս առաւօտ վերատին խանգարեր է և բժշկական նոր խորհրդակցութիւնք հարկ եղեր են։

—

Խառն ժողովը իւր վաղուան նստին մէջ ամենակարեւոր խնդիրներով պիտի զբաղի, որք են՝ երուսաղէմի պարտուց խնդիրն, Մշոյ, Կարնոյ, Երզնկայի, Տրապիզոնի առաջնորդական խնդիրք, և որ ամենէն կարեւորն է, Պատրիարքական խորհրդականի կամ Տեղապահի մ'ընտրութեան խնդիրը։

—

Կը լսենք թէ կրօն. ժողովոյ և. ընկի նստին մէջ խնդիր եղեր է Մշոյ Ս. կարապետի վանուց վանահայր կարգել զԱմեն. Խրիմեան Հայրիկ։ Կը կարծուի թէ կրօն. ժողովը այս մասին առաջարկ պիտի տանի Խառն ժողովոյ յառաջիկայ նստին։

—

Գեր. Ղեւոնդ եպիսկոպոս Շիլմանեան, որ երեք շաբաթ առաջ հեռապրած էր թէ մայրաքաղաքս գալու համար ճանբայ պիտի ելնէ, նորագոյն հեռագրաւ մը ծանուցած է Պատրիարքարանի թէ՝ անձնական տկարութեան պատճառաւ չպիտի կրնայ ճանբայ ելնել։

Կ'երեւի թէ Գեր. Ղեւոնդ եպիսկոպոս այս մասին նոր հրահանգ մ'ստացած է Կիլիկիոյ Մեծ կրաիչ կաթողիկոսէն։

—

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր հիւանդութեան վերջին վիճակը խորհրդականի կամ Տեղապահի մը ընտրութեան հարկն երեւան հանած է։ Ազգ. պաշտօնական ակրեդ մէջ կարծիք մը կայ եղեր թէ հարկ է խորհրդական մը կարգել, որ յանուն Ն. Սրբազնութեան նախագահէ ժողովոց, վարչական որոշումները գործադրէ և անօրինէ ինչ որ կարելի է օրինաց սահմանին մէջ, առանց պատասխանատու համարելու զՆ. Սրբազնութիւնն։ Կարծիք մ'եւս կայ եղեր թէ, խորհրդականէ մ'աւելի լաւագոյն է Տեղապահ մը կարգել վերացեալ Բ. Դռնէն, պայմանաւ որ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր անունն յիշատակուի եկեղեցեաց մէջ միշտ իբրև Պատրիարք։

Այս երկու կարծեաց ո'րն ալ ստոյգ լինի, մեք կը կարծեմք թէ Խառն ժողովն այսպիսի ծանրակշիռ խնդրոյ մը մէջ չկրնար ինքնին անօրինութիւն մ'ընել՝ առանց ապագային դերագոյն մարմնոյ՝ այն է Սրեսփ. ժողովոյ դիմելու։

—

Կրօն. ժողովն իւր երէկի նստին որոշումներն չուզեց հաղորդել ազգային լրագրաց չդիտենք ինչ պատճառաւ, և կ'ըսուի թէ որոշումներն ազգային լրագրաց հաղորդելու մասին խորհրդակցել Խառն ժողովոյ վաղուան նստին մէջ, և ըստ այնմ տնօրինութիւն մ'ընել։

—

Երուսաղէմի պարտուց բարձման ջանձնաժողովն, որ հրաժարական տուած էր, Խառն ժողովոյ վաղուան նստին ներկայ գտնուելու հրաւիրուած է։

—

Աւժ. Մեսրոպ վարդապետ ձերմակեան Գէորգեան ձեմարանի վերաուչութիւնն ընդունելու համաձայներ է. սակայն Սինոդին պրոկուրորն դիտել տալով թէ ձերմակեան տաճկահպատակ է, ընդդիմացեր է նորա ընտրութեան և այս մասին հրահանգ խնդրեր է Ռուսիոյ կառավարութենէն։

ղ[ւ]ղ[ա]ծ[ո]ւ[մ] ։ Մ[ի]ւ[ս]ի[ս]ն[ե]ր[ի] և բա[ռ] մ[ի] ա[ղ]ա[ղ]ա[ւ]ո[ր]ա[ց]ո[ւ]ց ։ Ա[ռ]ա[ջ] ե[ր]կ[ա]ր ե[ղ] ա[ռ]ա[ջ]ի[ն] ա[ն]գ[ա]մ ե[ր]ե[ք] ա[ղ]ջ[ի]կ ե[ւ] մ[ի] ե[ր]ի[տ]ա[ս]ա[ր]դ ա[ղ]ջ[ի]կ ե[ր]ա[զ]ե[ց]ի[ն] ի[ր]ա[ր] ի[ր] մ[ո]տ ։ Ա[ղ]ջ[ի]կ[ն]ե[ր]ը մ[ի]ա[ց]ա[ն] ի[ր]ա[ր] ի[ր] ա[ռ]ա[ջ] ե[ւ] ե[ր]ե[ք] ա[ղ]ջ[ի]կ[ն]ե[ր]ը ի[ր]ա[ր] ի[ր] ե[տ]ե[ւ] ե[ղ]ա[ն] ի[ր]ա[ր] ի[ր] ա[ռ]ա[ջ] ։ Ա[ղ]ջ[ի]կ[ն]ե[ր]ը ի[ր]ա[ր] ի[ր] ա[ռ]ա[ջ] ե[ւ] ե[ր]ե[ք] ա[ղ]ջ[ի]կ[ն]ե[ր]ը ի[ր]ա[ր] ի[ր] ե[տ]ե[ւ] ե[ղ]ա[ն] ի[ր]ա[ր] ի[ր] ա[ռ]ա[ջ] ։

Ա. Ղ. Ա. — Ես ինչ գիտեմ, որ ինձ ասում են, ես էլ այն եմ ասում։ Ինձ ասում են, որ ես ինձ պահեմ, ես էլ ինձ պահում եմ։ Ինձ ասում են, որ ես ինձ չսպանեմ, ես էլ ինձ չեմ սպանում։ Ինձ ասում են, որ ես ինձ չկորցնեմ, ես էլ ինձ չեմ կորցնում։ Ինձ ասում են, որ ես ինձ չվնասեմ, ես էլ ինձ չեմ վնասում։ Ինձ ասում են, որ ես ինձ չխաբեմ, ես էլ ինձ չեմ խաբում։ Ինձ ասում են, որ ես ինձ չծախեմ, ես էլ ինձ չեմ ծախում։ Ինձ ասում են, որ ես ինձ չգնեմ, ես էլ ինձ չեմ գնում։ Ինձ ասում են, որ ես ինձ չտանեմ, ես էլ ինձ չեմ տանում։ Ինձ ասում են, որ ես ինձ չբերեմ, ես էլ ինձ չեմ բեր